

Қазақстан Республикасының Экология және
табиғи ресурстар министрлігі

Қазақстан Республикасы
Экология, геология және табиғи
ресурстар министрінің 2022
жылғы 20 мамырдағы № 171
бұйрығы. Қазақстан
Республикасының Әділет
министрлігінде 2022 жылғы 23
мамырда № 28155 болып тіркелді

Министерство экологии и природных ресурсов
Республики Казахстан

Иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды стерилизациялау қағидаларын бекіту туралы

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

«Жануарларға жауапкершілікпен қарау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 7-бабының 14) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

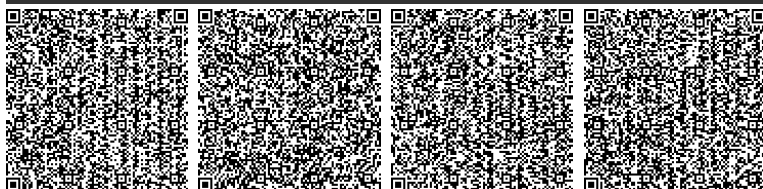
1. Қоса беріліп отырған Иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды стерилизациялау қағидалары бекітілсін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оның Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын;



«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код



ҚР НҚА ЭББ-гі нақты
құжатқа сілтеу QR-коды

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің Заң қызметі департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи
ресурстар министрі**

**С.
Брекешев**

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы

Ауыл шаруашылығы министрлігі

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрлігі

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы

Қаржы министрлігі

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы

Цифрлық даму, инновациялар және
аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы

Сауда және интеграция министрлігі

Қазақстан Республикасы Экология,
геология және табиғи
ресурстар министрі
2022 жылғы 20 мамырдағы
№ 171 бұйрығына
қосымша

Иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды стерилизациялау қағидалары

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды стерилизациялау қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Жануарларға жауапкершілікпен қарау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 7-бабының 14) тармақшасына сәйкес әзірленді және иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды стерилизациялауды жүргізу тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Осы Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар мен терминдер пайдаланылады:

1) жануарларды есепке алу жөніндегі бірыңғай деректер базасы (бұдан әрі – деректер базасы) – ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың, қызмет көрсетуші персоналдың және техникалық құжаттаманың ұйымдастырылып ретке келтірілген жиынтығын көздейтін, жануарларды, оқиғаларды, олар бойынша іс-қимылдарды тіркеуге арналған, тиісінше Қазақстан Республикасының жеке және заңды тұлғаларына қолжетімділік берілетін электрондық деректер базасы;

2) иесіз жануарлар – иесі жоқ немесе үй жануарларын есепке алуда тұрмайтын иттер мен мысықтар;

3) алып тасталды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4) стерилизациялау - жануарды хирургиялық, дәрі-дәрмекпен не өзге тәсілдермен ұрпақ өрбіту қабілетінен айыру;

5) стационар – ветеринария саласындағы мамандары бойынша білікті тұлға жануардың жай-күйін тұрақты қадағалауын бұзатын, сондай-ақ жоспарлы және шұғыл операцияларға шақтаудан өтетін, операциядан кейінгі ем алатын жануарлар жіберілетін үй-жай.

6) жануар иесі - жануар меншік құқығымен немесе өзгедей заттық құқықпен тиесілі болатын жеке немесе заңды тұлға;

7) жауапты адам - жануар иесінің осы Заңда белгіленген құқықтары мен міндеттерін жануар иесінің жазбаша тапсырмасы бойынша өзіне алатын адам.

Ескерту. 2-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. Иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды стерилизациялау кезінде жүзеге асырылатын барлық ветеринариялық оқиғалар мен әрекеттер деректер базасында тіркелуге жатады, оған қол жеткізу орталық мемлекеттік органдарға, ведомстволарға және олардың аумақтық бөлімшелеріне, мемлекеттік ветеринариялық ұйымдардың жұмыскерлеріне, сондай-ақ ветеринария саласындағы емдеу-профилактикалық кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғаларға өтеусіз негізде беріледі.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. 2-тарау алып тасталды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4. Қаңғыбас жануарлардың профилактикалық ветеринариялық іс-шаралары Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы Заңының талаптарына сәйкес жануарлар мен адамға ортақ ауруларды қоса алғанда, жануарлардың аурулары мен улануының пайда болуының алдын алу мақсатында ветеринариялық-санитариялық қолайлы аумақта жүргізіледі.

5. Вакцинациялауды жүргізу аяқталғаннан кейін деректер базасында өткізілген вакцинация акт жасалады, оған осы Қағидаларға қосымшаға сәйкес нысан бойынша вакцинация өткізген ветеринария саласындағы мамандары бойынша білікті тұлғаның электрондық цифрлық қолтаңбасы қойылады.

6. Жүргізілген вакцинация туралы мәліметтер деректер базасына енгізіледі.

7. Қаңғыбас жануарларды вакцинациялау ветеринария саласындағы мамандары бойынша білікті тұлға Қазақстан Республикасында және (немесе) Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде тіркелген ветеринариялық препараттарды пайдалана отырып жүзеге асырады.

8. Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың жергілікті атқарушы органы деректер базасында вакцинацияланған қаңғыбас жануарлардың тізілімін құрайды.

9. Ветеринариялық-санитариялық қолайлы аумақта профилактикалық ветеринариялық іс-шаралар жүргізуді ұйымдастыруды «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 31-бабының 18) тармақшасына сәйкес жергілікті атқарушы органдар жүзеге асырады.

10. Қаңғыбас жануарлардың аса қауіпті ауруларына қарсы вакцинация жүргізуді деректер базасында тіркелген жергілікті атқарушы органдардың ұйымдары жүзеге асырады.

2-тарау. Иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды стерилизациялауды жүргізу тәртібі

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

11. Иттерді қоспағанда, иесіз жануарлардың санын реттеу стерилизациялау, иттерді қоспағанда, иесіз жануарларды жайластыру, халықпен білім беру іс-шараларын және түсіндіру жұмыстарын жүргізу арқылы иттерді қоспағанда, иесіз жануарлардың санын азайту үшін мемлекет, жануарларды аулаумен, уақытша ұстаумен және жансыздандырумен айналысатын дара кәсіпкерлер мен мемлекеттік емес заңды тұлғалар қабылдайтын шаралар кешенін білдіреді.

Ескерту. 11-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

12. Иттерді қоспағанда, иесіз жануарды стерилизациялау туралы ақпарат деректер базасында ит болып табылмайтын иесіз жануардың жеке нөмірін, стерилизациялау орнын міндетті түрде көрсете отырып тіркелуге жатады.

Ескерту. 12-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. Жануарларды уақытша ұстау пункттері ит болып табылмайтын иесіз жануарды стерилизациялау мақсатында операциялық бөлмені өрістетуге арналған үй-жаймен жабдықталады. Иттерді қоспағанда иесіз жануарды мерзімінен бұрын стерилизациялауға жол бермеу мақсатында стерилизациялау туралы шешім уақытша ұстау пунктінде болған 4 (төртінші) тәулікте қабылданады. Иттерді қоспағанда иесіз жануарды стерилизациялау шешім қабылданғаннан кейін келесі тәулікте ветеринария саласындағы мамандық бойынша білімі бар адам жүргізеді.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Иттерді қоспағанда, иесіз жануарды стерилизациялау туралы шешім оны қарап-тексеру нәтижелері бойынша оның түрін, жасын, физиологиялық жай-күйін ескере отырып қабылданады және деректер базасында тіркелуге жатады. Стерилизациялау туралы шешімді ветеринария саласындағы маман қабылдайды.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

15. Иттерді қоспағанда иесіз жануарды стерилизациялау туған сәтінен бастап алты айлық жасынан ерте жүргізілмейді.

Ескерту. 15-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16. Иттерді қоспағанда иесіз жануарды стерилизациялау кезінде жануарға жануардың жеке нөмірі бар есепке алу бұйымы (құралы) салынады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. Деректер базасы автоматты түрде генерацияланатын жануардың жеке нөмірі (бұдан әрі – ЖЖН) он бес символдан тұрады, мынадай белгілері бар:

1) алғашқы үш символ – стандарттау жөніндегі халықаралық ұйымның ISO кодына сәйкес Қазақстан Республикасының коды (үш сан – 398);

2) төртіншіден бесінші символдарға дейін-жануардың түрін білдіретін сандық код;

3) алтыншыдан он беске дейінгі символдар – бірегей реттік нөмір.

18. Стерилизациялау ветеринария саласындағы мамандары бойынша білікті тұлға арнайы жабдықталған үй-жайында жүзеге асырады.

19. Стерилизациялаудан кейін иттерді қоспағанда, иесіз жануарлар операциядан кейінгі күтімге арналған жағдайлары бар вольерлермен (торлармен, бөліктермен) жабдықталған стационарда ұсталады.

Ескерту. 19-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

20. Иттерді қоспағанда, иесіз жануарларға стерилизациялаудан кейін операциядан кейінгі күтім ұзақтығы операциядан кейінгі асқынулар болмаған кезде ұрғашылары үшін кемінде 10 (он) күнтізбелік күнді және еркектері үшін 3 (үш) күнтізбелік күнді құрайды.

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

21. Операциядан кейін уақытша панажайларда ұсталатын иттерді қоспағанда, иесіз жануарларға операциядан кейінгі күтімді ветеринария саласындағы мамандық бойынша білімі бар адам жүзеге асырады.

Ескерту. 21-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22. Иттерді қоспағанда, иесіз жануардың стерилизациялаудан кейін операциядан кейінгі күтім жөніндегі іс-шаралар аяқталғанға дейін панажайдан шығуына жаңа иесіне және (немесе) жауапты адамға оның деректер базасы арқылы электрондық цифрлық қолтаңбамен қалыптастырылатын, берілетін және қол қойылатын өтінімі бойынша берілген жағдайда ғана жол беріледі.

Ескерту. 22-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

23. Агрессия көрсетпейтін иттерді қоспағанда, иесіз жануарлар оларға қатысты стерилизациялау жөніндегі іс-шаралар аяқталғаннан кейін бұрынғы мекендеген жерлеріне қайтарылуға жатады.

Ескерту. 23-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. Қазғидаларға қосымша алып тасталды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 21.08.2026 № 173 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.